

VECKOBLADET 20

ORGAN FÖR VPK och KU i LUND UTKOMMER FREDAGAR

Bredgatan 28, 222 21 Lund. Telefon: 046/13 82 13. Torsd. 19 - 21. Lörd. 10 - 12

Postgiro: 17 459 - 9. Pren. 15 kr/halvår.

1978 4:e årg.

Fredagen den 2 juni 1978

NÖDVÄNDIG KONFRONTATION?

Fredagen den 26 maj vid rusningstid slog »Aktionsgruppen mot olaglig genomfart i Bytaregatan» till. Två av den många bilister som bröt mot genomfartsförbudet stoppades genom att gatan spärrades med plakat och banderoller. Den smala gatan korkades naturligtvis snabbt igen av köande bilar. Innan fullständigt kaos hade utbrutit var emellertid polisen på plats med tre bilar och stoppade aktionen.

(Polisens bilfixering fick en blixtbelysning. Enligt myndigheternas beräkningar bryter varje dygn tusentals bilister mot förbudet utan att polisen rör ett finger. Nu ryckte man ut med full styrka som sagt. Dessutom envisades man typiskt nog att köra fram till spärren, via trottoaren, vilket naturligtvis tog tid. Komiskt nog råkade man därvid även skrapa sidan på en av bilarna i kön.)

Näväl, en av demonstranterna greps och har böter att vänta för »hindrande av trafik». Naturligtvis ingrep polisen inte mot de lagbrytande bilister som stoppats.

Stockholm var den i Lund snäll. I Stockholm har man spärrat stora huvudleder där bilarna haft laglig rätt att köra. Här gällde det ett ingripande mot *olaglig* trafik på en bakgata, låt vara att några bilister med laglig rätt att vara där fastnade i kön.

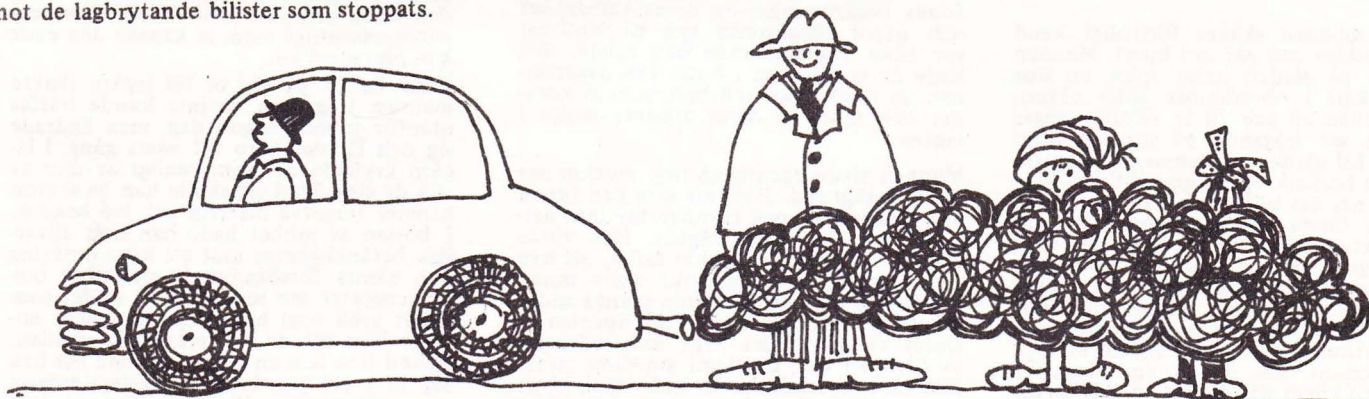
Bakgrunden för aktionerna i Stockholm och Lund är emellertid gemensam. Det finns en växande opinion mot stadsbilismen (liksom mot bilismen överhuvudtaget). Opinionsen växer därför att bilismens vådor blir alltmer uppenbara. En väckarklocka för många blev socialstyrelsens rapport i vintras om de hälsorisker som bilismen orsakar, bl a obotliga hjärnskadorna på barn och cancer.

Politikerna är naturligtvis inte omedvetna om denna opinion. De försöker också på olika sätt att blicka den. I alla valprogram talas det numera om att gynna kollektivtrafiken och minska privatbilismen. Borgarnas och socialdemokrater-

Det är en svår väg att gå. Vi måste dock gå den *för vi har ju rätt*. Fotgängarna och bilmotståndarna måste aktivt hävda denna sin rätt. Allt annat leder bara till uppgivenhet och individuell flykt från problemen, dvs ut till mindre trafikdrabbade ytterområden medan innerstan fortsätter att förslummas.

Det är därför vi måste ta till hårdare medel för att få de styrande politikerna att ta intryck. Alltför länge har bilmotståndarna enbart agerat mjukt, skrivit insändare, gjort uppvaktningar, kommit med remissvar på stadsplaner osv. Det är bra och nödvändiga metoder. En massiv erfarenhet har emellertid lärt oss, eller borde ha lärt oss, att de är otillräckliga och måste kompletteras med andra.

De militanta aktioner som måste till riktar sej vänder sej alltså till de styrande politikerna. Men de som i första hand kommer i skottgluggen är de enskilda privatbilisterna, lagbrytare och andra. Dem



Aktionen mötte olika reaktioner. Några av bilisterna tog saken med fattning (och kanske med dåligt samvete) medan andra blev rosenrasande. Däremot blev demonstranterna påhejade av folk som bor vid gatan och råkade passera, ja en anslöt sej direkt till den lilla skaran.

Också bland dem som stöder aktionens syfte är meningarna emellertid delade så här efteråt. Det finns de som bl a under intryck av bilisternas häftiga reaktioner menar att aktioner som denna skapar blockeringar hos både opinion och styrande politiker och därför inte är bra. Det goda syftet skulle motverkas.

Jag vill i polemik med denna uppfattning försvara aktionen (och kommande liknande). Först: jämfört med de upprepade aktuella fotgängarkaktionerna i

nas kommunala valprogram i Lund är inga undantag. Det händer också något. Vi har sluppit det mesta av den nord-sydliga genomfarten i stadskärnan, och vi har fått ett antal cykelbanor.

Nu är ju de socialdemokratiska och borgerliga politikerna (läget är likadant i alla kommuner oavsett vem som styr) inte några illvilliga personer. Det finns naturligtvis skäl till deras bedrägliga handlande. Skälet är enkelt. Samtidigt som de vill tillfredsställa den bilfientliga opinionen vill och tvingas de ta hänsyn till den bilvänliga. Och den opinionen är tyvärr den starkare, dels därför att bilisterna är så många och dels för att den på alla sätt backas upp av en massa etablerade intressen i vårt kapitalistiska samhälle.

när vi inte så lätt med våra argument. Inte heller de är okunniga, liksom de styrande politikerna känner de till argumenten mot bilismen. Men de har nu valt att köra bil och de vill fram. Naturligtvis blir de förbannade när de stoppas. Det är inte uteslutet att de i kommande aktioner tar till våld. (För att travestera en marxistisk tes skulle man kunna säga att graden av nödvändigt våld bestäms av bilisterna.)

Den konfrontationen med bilisterna måste vi alltså tyvärr ta, för att visa både dem och politikerna att vi finns och att vi har rätten på vår sida. Men naturligtvis ska vi gå på båda benen, dvs samtidigt använda oss av de mjuka och parlamentariska metoderna.

Gunnar Sandin

VÅRTALET

Stig Nilssons tal vid vänsterns vårpromenad den 19 maj, andra delen.

Ja, kamrater detta är några avsnitt av den tradition och den historia, som måste hållas levande av den rörelse vilken innehar nyckeln till framtiden och som inom sig ska innesluta de värderingar hos den uppåtsigande klassen vilka en dag skall utgöra grunden till den ideologiska och juridiska överbyggnaden i det socialistiska uppbygget. Det uppbygge som hastar, som är nödvändigt i nuläget. Klockan är mycket och livets korta sekund måste utnyttjas effektivt om vi ska kunna förhindra det totala förintandet av livsmöjligheterna på vår planet. Kapitalismen kräver ständig expansion, ständigt accelererad inmatning av resurser i systemet för sin överlevnad. Detta innebär ständigt utvidgad utplundring av både natur- och mänskliga resurser. Vi njuter av våren, blommorna och fågelsången, men är vi fullt klara över vad som håller på att hända? Sjöar försuras och dör ut, kulakerna övergöder åkrarna, luften dallrar av osynliga dödens gaser. Gifter genomsyrar det mesta, barnen får hjärnskador när den heliga kon spyrt ut sina förpestande ångor. Ändå fortsätter vi att dyrka heligheten därför att vi tycks ha en nuerotisk lust att ständigt förflytta oss med höga hastigheter. Att förflyttningen sker med en maskin, som utnyttjar, energin bedrövtligt dåligt bekommer oss inte det minsta. Lika lite bekymrar

det oss att maskinen förbrukar orimligt med syre. Men för att vi överhuvudtaget ska kunna köra vår bil måste, i vinstens namn, haven täckas av olja, som hindrar den naturliga syreproduktionen. Samtidigt offerar vi dagligen minst tre människoliv till hans helighet Dynamiskt, genom motsatsernas dialektik välver sig historien genom tiden allt under det att produktivkrafterna utvecklas och vi nått ett läge där dessa inte längre kan härbergas av de rådande produktionsförhållandena. Med vinsten som ledstjärna förmår kapitalismen bara ödelägga allt i sin väg, naturtillgångar, miljö och människor. Färska rapporter från Danmark visar att medellivslängden där sjunker inom LO-området men fortsätter att stiga bland de privilegierade skikten. Tendensen är samma i Sverige. Alkoholism och narkomani dödar stora delar av den strukturaliserade populationen som härskar-klassen vetenskapsapparat så cyniskt uttrycker sig, självmordsfrekvensen tilltar. Systemets destruktiva natur speglar sig i de enskilda individerna. Arbetstakten drivs upp och lönerna sänks. Nicolin

skyller på konkurrenskraften och reformismens ledare visar i praktisk handling att det är riktigt att lönearbetarna ska bära krisens bördor. Men kamrater, vi har

lösningen. Vi vet vägen till planmässighet och resurshushållning, vi känner till sättet att övervinna alienationen, vi vet vägen till människans frihetsrike. Kamrater, låt oss lära av historien. Låt oss ta till oss den dentusiasmerande förmåga som var utmärkande för en Hildur Sandberg. Vi måste slutligen avhända oss förhistorien där, för många, blott korta sekunder kan uppfattas som fullvärdigt mänskliga. Den alienerade, prylkonsumerande nutidsgestalten i den socialistiska gemenskapen

avbördad sitt tunga ok och människan kan inleda sin egentliga historia befriad från utsugning och fri från alla illusioner och skenbilder. Fri att utveckla de värdiga resurser som ligger latenta även hos dagens privatiseade människa. Fri att ge ut av sig själv, att dela med sig, i stället för att i alla lägen hugga för sig så mycket som möjligt. Kamrater mötesdeltagare Låt oss samla alla krafter för den fortsatta kampen mot kapitalismen vars ideologi vi medverkar till att bekämpa bl. a. genom att hålla fast vårpromenadstraditionen Styrk kropp och själ, låt maten och drycken väl smaka, njut av våren, solen och den vackra Rövarkulan. Kamrater – Leve våren! – Leve Socialismen! – För ett socialistiskt Skåne! och resurshushållninganturliga

Novell: BETRAKTAREN

Här följer tredje delen av veckobladets sommarnovell av signatören Jonny MB. Fjärde och sista delen kommer i nästa nummer.

De två männen skakar förtroligt hand med varandra och går in i huset. Mannen som bor på gården heter John, en stor skäggig karl i obestämbar ålder någonstans mellan 50 och 70 år. »Kaffe», säger han och ser frågande på mannen som kommit till gården. »Hummja», får han till svar. Det brukade egentligen alltid gå likadant till när de träffades. Idag var det två år sedan första gången. Mannen log när han tänkte på hur nervös han hade varit den gången. Och hur tanken på djuren fått honom att må illa. De slog sig ner vid köksbordet. Under den timme som följde pratade John mest och mannens del i konversationen inskränktes sig till ett och annat »hmm» och ibland en bisats. På väggarna i köket där de satt hängde mängder med saker som vittnade om att den som bodde där en gång hade varit sjöman. Hela huset gav intryck av att man befann sig på en båt istället för i ett hus. Det stora rummet på ovanvåningen verkade mer vara en kommandobrygga med sina panoramafönster ut mot slätten och med sin tubkikare.

Samtalet rörde sig som vanligt om hur det var på gården, grannarna och djuren. Speciellt roligt brukade de ha åt ett gäng yngre människor som flyttat in i granngården med några får, lite höns och en liten åkerlapp att odla giftfritt på. Johns beskrivningar av deras valhänthet och något idealistiska syn på lantlivet var både beklämmande och roliga. Sist hade de suttit inne i huset två dagar innan de ringt John och bett honom komma och mota in deras argsinte bagge i lagårn.

Mannen visste egentligen inte mycket om Johns bakgrund. Han var inte den typen som frågade ut och mannen var inte heller längre den som frågade. Han visste dock att John gått på sjön tidigt, att han varit fackligt och politiskt aktiv innan kriget och att han då såsom många andra arbetargrabbar sånär åkt till Spanien. I slutet av sextiotalet hade han mönstrat av för gott och övertagit sin döde brors lilla gård. Sysslolösheten hade dock blivit honom för svår och pensionen för liten och så hade han börjat med djuren.

Ofta kom de in på politik, fast på ett annat sätt än mannen tidigare hade varit van vid. Politiken hade för John varit en aktiv och självklar del av livet medan han själv sysslat med det på ett akade-

miskt plan utan att det egentligen hade berört honom själv eller hans liv. John hade levt medan han själv mest hade läst om hur det var att leva. Det kostade på att erkänna det nu efter alla åren av förhoppningar och slit. Numera var John den ende som mannen kunde diskutera något väsentligt med, ja kanske den ende han pratade med.

Efter kaffet på väg ut till lagårn tänkte mannen fråga om de inte kunde träffas utanför jobbet någon dag, men ändrade sig och lät det bero till nästa gång. I lagårn kryllade det som vanligt av djur av alla de slag. Med sig skulle han ha sexton ksniner tjugotvå marsvin och två beaglar. I början av jobbet hade han haft allvarliga betänkligheter mot att köra omkring och hämta försöksdjur åt sjukhuset och universitetet men sedan börjat se det som vilket jobb som helst. Han hoppades numera bara att de inte plågades i onödan. Ibland fick han en klump i halsen när han såg in i ett par bruna beagelsvalpsögon men stålsatte sig. Han var förvånad över hur väl John tog hand om djuren trots att han ju visste vilket öde de skulle gå till mötes. Det var som om han hyste respekt för dem medveten om vilken funktion de fyllde. De lastade in djuren i VW-bussen, så några ord om att de snart skulle ses igen och vinkade farväl.

100 kronor till Bokcaféet nu!

Köp en eller flera hundrakronorsaktier. Kom in på Bokcaféet och teckna dig. Kontant betalning.

Bokcaféet går under maj och juni ut i nyemission. Det behövs nytt kapital för att säkra Bokcaféets fortsatta ambitiösa arbete med ett närmast unikt litteratursortiment. Aktiekapitalet skall höjas med 30.000 kronor. Aktierna är garanterat utdelningsfria. De ger dig tillträde till bolagsstämman som bl a utser styrelse.

Bokcaféet behöver ditt stöd!

Internationella barndagen

firas med en stor fest nu på lördag den 3 juni kl 13-17.

Drakhygge – barnteater – sång – musik – dans – ponnyridning – lekar – med mera.

Klädinsamling: man samlar in kläder, filter, skor och leksaker till de palestinska flyktingbarnen (PLO).

Tag med matsäck! Kaffe och saft finns att köpa.

Arrangör: Svenska Kvinnors Vänsterförbund m med flera organisationer.

Argentinademonstration

Visa din solidaritet med den argentinska motståndskampen lördagen den 3 juni då det svenska VM-laget spelar sin första match. Samling på Clemenstorget kl 10.30.

Paroller:

Stöd motståndskampen i Argentina!

Erkänn de politiska och försvunna fångarna!

Frihet för alla politiska fångar!

Gör Argentina-VM till ett nederlag för diktaturen!

Arbetare och förtryckta folk – förena er i kampen mot imperialismen!